

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. gegužės 12 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Konvencija, įgyvendinanti Šengeno susitarimą – 54 straipsnis – Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija – 50 straipsnis – *Ne bis in idem* principas – SESV 21 straipsnis – Laisvas asmenų judėjimas – Interpolo raudonasis pranešimas – Direktyva (ES) 2016/680 – Teisėtas tokia pranešime pateiktų asmens duomenų tvarkymas“

Byloje C-505/19

dėl *Verwaltungsgericht Wiesbaden* (Vysbadeno administracinis teismas, Vokietija) 2019 m. birželio 27 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. liepos 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

WS

prieš

Bundesrepublik Deutschland

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kuri sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotoja R. Silva de Lapuerta, kolegijų pirmininkai J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Kumin ir N. Wahl, teisėjai T. von Danwitz, F. Biltgen, P. G. Xuereb (pranešėjas), L. S. Rossi, I. Jarukaitis ir N. Jääskinen,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorė M. Krausenböck, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. liepos 14 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- WS, iš pradžių atstovaujamo *Rechtsanwälte S. Wolff* ir J. Adam, vėliau *Rechtsanwälte J. Adam* ir S. Schomburg,
- *Bundesrepublik Deutschland*, atstovaujamos M. Meyer, L. Wehle ir A. Hansen,
- Belgijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos C. Van Lul, M. Van Regemorter, M. Jacobs, C. Pochet, J.-C. Halleux ir P.-J. De Grave, vėliau M. Van Regemorter, M. Jacobs, C. Pochet, J.-C. Halleux ir P.-J. De Grave,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos T. Machovičová, M. Smolek ir J. Vlácil,

* Proceso kalba: vokiečių.

- Danijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos J. Nymann-Lindegren, P. Z. L. Ngo ir S. Wolff, vėliau J. Nymann-Lindegren ir S. Wolff,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller ir D. Klebs,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos S. Charitaki, E.-M. Mamouna ir A. Magrippi,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos L. Aguilera Ruiz,
- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos A.-L. Desjonquères, A. Daniel, D. Dubois ir T. Stehelin,
- Kroatijos vyriausybės, atstovaujamos G. Vidović Mesarek,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos K. Bulterman ir H. S. Gijzen,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,
- Rumunijos vyriausybės, iš pradžių atstovaujamos C.-R. Canțăr, S.-A. Purza ir E. Gane, vėliau E. Gane ir S.-A. Purza,
- Suomijos vyriausybės, atstovaujamos M. Pere,
- Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos Z. Lavery, padedamos baristerio C. Knight,
- Europos Komisijos, atstovaujamos M. Wasmeier, D. Nardi ir H. Kranenborg,

susipažinęs su 2020 m. lapkričio 19 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1990 m. birželio 19 d. Šengene pasirašytos ir 1995 m. kovo 26 d. įsigaliojusios Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo (OL L 239, 2000, p. 19; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 2 t., p. 9, toliau – KŠSĮ) 54 straipsnio, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 50 straipsnio, SESV 21 straipsnio ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016, p. 89), pirmiausia jos 4 straipsnio 1 dalies a punkto ir 8 straipsnio 1 dalies, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant WS ir *Bundesrepublik Deutschland* (Vokietijos Federacinė Respublika), atstovaujamos *Bundeskriminalamt* (Federalinė kriminalinės policijos tarnyba, Vokietija) (toliau – BKA), ginčą dėl priemonių, kurių Vokietijos Federacinė Respublika turi imtis, siekdama apsaugoti WS nuo neigiamų pasekmių, kurių gali atsirasti WS judėjimo laisvei po to, kai Tarptautinė kriminalinės policijos organizacija (toliau – Interpolas) trečiosios valstybės prašymu paskelbia raudonąjį pranešimą.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

Interpolo konstitucija

- 3 1956 m. Vienoje priimtos ir paskutinį kartą 2017 m. iš dalies pakeistos Interpolo konstitucijos (toliau – Interpolo konstitucija) 2 straipsnio a punkte nustatyta, kad Interpolo tikslas, be kita ko, „užtikrinti ir skatinti kuo platesnę visų kriminalinės policijos institucijų tarpusavio pagalbą laikantis įvairiose šalyse taikomų įstatymų ir vadovaujantis Visuotine žmogaus teisių deklaracija“.

- 4 Šios konstitucijos 31 straipsnyje nustatyta:

„Kad pasiektų savo tikslus, reikalingas nuolatinis ir aktyvus bendradarbiavimas tarp [Interpolo] narių, kurie turėtų daryti viską, ką gali, laikydamiesi savo šalies teisės aktų, kad stropiai dalyvautų Interpolo veikloje.“

Interpolo duomenų tvarkymo taisyklės

- 5 2011 m. priimtų ir paskutinį kartą 2019 m. iš dalies pakeistų Interpolo duomenų tvarkymo taisyklių (toliau – Interpolo duomenų tvarkymo taisyklės) 1 straipsnio 7 punkte nustatyta:

„Šiose taisyklėse vartojamų sąvokų apibrėžtys:

<...>

7. Nacionalinis centrinis biuras: bet kuri valstybės [Interpolo narės] [Interpolo konstitucijos] 32 straipsnyje numatyta ryšių funkcijai vykdyti paskirta įstaiga.“

- 6 Šių taisyklių 73 straipsnio „Interpolo pranešimų sistema“ 1 dalyje nustatyta:

„Interpolo pranešimų sistemą sudaro pagal spalvas koduojami pranešimai, skelbiami dėl konkrečių tikslų, ir specialieji pranešimai, skelbiami bendradarbiaujant tam tikroje srityje ir nepriskiriami prie ankstesnių informacinių pranešimų kategorijų.“

- 7 Minėtų taisyklių 80 straipsnyje „Pranešimų pateikimas“ nurodyta:

„1. Nacionaliniai centriniai biurai perduoda:

- a) visoms savo šalies kompetentingoms institucijoms visus jų gaunamuose pranešimuose pateiktus duomenis ir jų pakeitimus kuo greičiau ir vadovaudamiesi nacionalinės teisės aktais;

<...>“

- 8 Tų taisyklių 82 straipsnyje „Raudonųjų pranešimų tikslas“ nustatyta:

„Nacionalinės centrinės įstaigos arba tarptautinės įstaigos, turinčios įgaliojimus atlikti tyrimus ir baudžiamąjį persekiojimą, prašymu skelbiami raudoni pranešimai, siekiant nustatyti ieškomo asmens buvimo vietą ir jį sulaikyti, suimti arba apriboti judėjimą ekstradicijos, perdavimo ar panašių teisėtų veiksmų tikslais.“

9 Interpolo duomenų tvarkymo taisyklių 83 straipsnio „Specialios sąlygos, taikomos skelbiant raudonus pranešimus“ 2 dalies b punkte nustatyta, kad raudonas pranešimas gali būti skelbiamas, tik jei pateikta pakankamai teisinių duomenų, įskaitant nuorodą į galiojančią nutartį dėl suėmimo arba tokį pat poveikį turintį teismo sprendimą.

10 Šių taisyklių 87 straipsnyje „Priemonės, kurių imamasi, nustačius prašomo perduoti asmens buvimo vietą“ numatyta:

„Jeigu nustatoma asmens, dėl kurio pateiktas raudonasis pranešimas, buvimo vieta, imamasi šių priemonių:

a) šalis, kurioje yra prašomas perduoti asmuo:

- i) nedelsdama informuoja prašantįjį Nacionalinį centrinių biurą arba tarptautinį subjektą ir Generalinį sekretoriatą apie tai, kad asmens buvimo vieta nustatyta, laikydamosi iš nacionalinės teisės ir taikytinų tarptautinių sutarčių kylančių apribojimų;
- ii) imasi visų kitų pagal nacionalinę teisę ir taikytinas tarptautines sutartis leidžiamų priemonių, pavyzdžiui, sulaiko ieškomą asmenį arba stebi ar apriboja jo judėjimą.

b) paskelbęs pranešimą nacionalinis centrinis biuras arba tarptautinis subjektas nedelsdamas imasi priemonių, kai tik jam pranešama, kad prašomas perduoti asmuo yra kitoje šalyje, visų pirma užtikrina, kad šalies, kurioje nustatyta to asmens buvimo vieta, arba Generalinio sekretoriato prašymu per šiam konkrečiam atvejui nustatytą terminą būtų skubiai perduoti duomenys ir patvirtinamieji dokumentai.

<...>“

Sąjungos teisė

KŠSĮ

11 KŠSĮ III antraštinės dalies 3 skyriuje „*Ne bis in idem* principo taikymas“ esančiame 54 straipsnyje nustatyta:

„Asmuo, kurio teismo procesas vienoje Susitariančiojoje Šalyje yra galutinai baigtas, už tas pačias veikas negali būti persekiojamas kitoje Susitariančiojoje Šalyje, jei jau paskirta bausmė, ji jau įvykdyta, faktiškai vykdoma arba pagal nuosprendį priėmusios Susitariančiosios Šalies įstatymus nebepali būti vykdoma.“

12 KŠSĮ 57 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Jei Susitariančioji Šalis pareiškia kaltinimą asmeniui ir tos Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos turi pagrindo manyti, kad šis kaltinimas yra susijęs su tomis pačiomis veikomis, dėl kurių to asmens teismo procesas kitoje Susitariančiojoje Šalyje yra galutinai baigtas, tos institucijos savo nuožiūra prašo Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje nuosprendis jau priimtas, kompetentingų institucijų pateikti atitinkamą informaciją.

2. Prašoma informacija pateikiama kuo skubiau ir į ją atsižvelgiama priimant sprendimą dėl tolesnio bylos nagrinėjimo.“

Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarimas dėl ekstradicijos

- 13 2003 m. birželio 25 d. Europos Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų susitarime dėl ekstradicijos (OL L 181, 2003, p. 27; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 161, toliau – ES ir JAV susitarimas dėl ekstradicijos) nenumatyta jokių konkrečių atsisakymo išduoti pagrindų, išskyrus jo 13 straipsnį dėl mirties bausmės.

- 14 Šio susitarimo 17 straipsnyje „Nenukrypimo nuostata“ nurodyta:

„1. Šis Susitarimas nepažeidžia prašomosios valstybės galimybes remtis atsisakymo pagrindais, nereglamentuotais šiame Susitarime, bet kurie yra galimi pagal galiojančią dvišalę valstybės narės ir Jungtinių Amerikos Valstijų ekstradicijos sutartį.

2. Prašomoji ir prašančioji valstybės viena su kita konsultuojasi tais atvejais, kai prašomąją valstybę saistantys konstituciniai principai arba galutiniai teismo sprendimai gali būti kliūtimi jos pareigos išduoti vykdymui ir klausimo sprendimas nėra numatytas nei šiame Susitarime, nei taikytinoje dvišalėje sutartyje.“

Direktyva 2016/680

- 15 Direktyvos 2016/680 2, 25 ir 64 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(2) fizinių asmenų apsaugos tvarkant jų asmens duomenis principais ir taisyklėmis turėtų būti gerbiama asmenų pagrindinės teisės ir laisvės, visų pirma jų teisė į asmens duomenų apsaugą, nepriklausomai nuo jų pilietybės ar gyvenamosios vietos. Šia direktyva siekiama prisidėti užbaigiant kurti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę;

<...>

(25) visos valstybės narės yra [Interpolo] narės. Tam, kad Interpolas galėtų atlikti savo misiją, jis gauna, saugo ir platina asmens duomenis, taip padėdamas kompetentingoms institucijoms užkirsti kelią tarptautiniam nusikalstamumui ir su juo kovoti. Todėl tikslinga stiprinti Sąjungos ir Interpolo bendradarbiavimą skatinant veiksmingai keistis asmens duomenimis, kartu užtikrinant, kad atliekant automatizuotą asmens duomenų tvarkymą būtų užtikrinamas pagrindinių teisių ir laisvių laikymasis. Jei asmens duomenys perduodami iš Sąjungos Interpolui ir šalims, kurios yra paskyrusios Interpolo narius, turėtų būti taikoma ši direktyva, visų pirma nuostatos dėl tarptautinio duomenų perdavimo. <...>

<...>

(64) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad duomenys trečiajai valstybei arba tarptautinei organizacijai būtų perduodami tik tuo atveju, jeigu tai būtina nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos, tikslais, ir kad duomenų valdytojas trečiojoje valstybėje arba tarptautinėje organizacijoje būtų pagal šią direktyvą kompetentinga institucija. <...> Tokių duomenų perdavimą galima atlikti tais atvejais, jeigu [Europos] Komisija nusprendė, kad atitinkama trečioji valstybė arba tarptautinė organizacija užtikrina tinkamo lygio apsaugą, kai numatytos tinkamos apsaugos priemonės, arba jeigu konkrečioms situacijoms taikomos nukrypti leidžiančios nuostatos; Jei asmens duomenys perduodami iš Sąjungos duomenų valdytojams, duomenų tvarkytojams ar kitiems gavėjams trečiojoje valstybėje arba tarptautinėms organizacijoms, neturėtų sumažėti Sąjungoje šia direktyva fiziniams asmenims

numatytos apsaugos lygis, be kita ko, atvejais, susijusiais su tolesniu asmens duomenų perdavimu iš tos trečiosios valstybės ar tarptautinės organizacijos duomenų valdytojams arba duomenų tvarkytojams toje pačioje arba kitoje trečiojoje valstybėje ar tarptautinėje organizacijoje.“

16 Šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šioje direktyvoje nustatytos taisyklės, susijusios su fizinių asmenų apsauga kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos, tikslais.“

17 Pagal minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 dalį ji „taikoma kompetentingų institucijų vykdomam asmens duomenų tvarkymui 1 straipsnio 1 dalyje išdėstytais tikslais“.

18 Šios direktyvos 3 straipsnio 2 ir 7 punktuose numatyta:

„Šioje direktyvoje:

<...>

2. duomenų tvarkymas – bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimasis arba sunaikinimas;

<...>

7. kompetentinga institucija –

- a) bet kokia valdžios institucija, kompetentinga nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos, tikslais; arba
- b) bet kokia kita įstaiga arba subjektas, kuriems pagal valstybės narės teisę pavesta vykdyti viešosios valdžios funkcijas ir naudotis viešaisiais įgaliojimais nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos, tikslais.“

19 Direktyvos 2016/680 4 straipsnyje „Su asmens duomenų tvarkymu susiję principai“ numatyta:

„1. Valstybės narės numato, kad asmens duomenys turi būti:

- a) tvarkomi teisėtai ir sąžiningai;
- b) renkami konkrečiai nustatytais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais tikslais ir negali būti tvarkomi tokiu būdu, kuris būtų nesuderinamas su tais tikslais;
- c) tinkami, aktualūs ir ne pernelyg išsamūs tikslų, kuriais jie yra tvarkomi, atžvilgiu;

<...>“

- 20 Šios direktyvos 7 straipsnio „Asmens duomenų skirstymas ir asmens duomenų kokybės patikrinimas“ 3 dalyje numatyta:

„Paaikšėjus, kad buvo persiūsti neteisingi asmens duomenys arba asmens duomenys buvo persiūsti neteisėtai, duomenų gavėjas nedelsiant apie tai informuojamas. Tokiu atveju tie asmens duomenys pagal 16 straipsnį ištaisomi ar ištrinami arba apribojamas jų tvarkymas.“

- 21 Minėtos direktyvos 8 straipsnyje „Tvarkymo teisėtumas“ nustatyta:

„1. Valstybės narės numato, kad duomenų tvarkymas yra teisėtas tik tuo atveju, jeigu jis būtinas, ir tiek, kiek jis būtinas kompetentingai institucijai atlikti užduotį 1 straipsnio 1 dalyje išdėstytais tikslais, ir kad jis turi būti grindžiamas Sąjungos arba valstybės narės teise.

2. Valstybės narės teisėje, kuria reglamentuojamas duomenų tvarkymas šios direktyvos taikymo srityje, konkrečiai nurodomi bent tvarkymo tikslai, tvarkytini asmens duomenys ir duomenų tvarkymo tikslai.“

- 22 Tos direktyvos 16 straipsnio „Teisė reikalauti ištaisyti ar ištrinti asmens duomenis ir apriboti jų tvarkymą“ 2 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės įpareigoja duomenų valdytoją [<...>] nedelsiant ištrinti asmens duomenis ir nustato duomenų subjekto teisę reikalauti, kad duomenų valdytojas [<...>] nedelsdamas ištrintų jo asmens duomenis, jeigu duomenų tvarkymu pažeidžiamos pagal 4, 8 ar 10 straipsnį priimtos nuostatos arba jeigu asmens duomenys turi būti ištrinti vykdant teisinę prievolę, kuri taikoma duomenų valdytojui.“

- 23 Direktyvos 2016/680 V skyriuje „Asmens duomenų perdavimai trečiosioms valstybėms arba tarptautinėms organizacijoms“, apimančiame 35–40 straipsnius, reglamentuojamas, be kita ko, sąlygos, kuriomis asmens duomenys gali būti perduodami trečiosioms šalims ar tarptautinėms organizacijoms.

- 24 Šios direktyvos 36 straipsnio „Duomenų perdavimas remiantis sprendimu dėl tinkamumo“ 1 dalyje nustatyta, jog valstybės narės numato, kad perduoti asmens duomenis trečiajai valstybei arba tarptautinei organizacijai galima tuo atveju, jeigu Komisija nusprendė, kad atitinkama trečioji valstybė, teritorija arba vienas ar daugiau nurodytų sektorių trečiojoje valstybėje, arba atitinkama tarptautinė organizacija užtikrina tinkamo lygio apsaugą.

- 25 Minėtos direktyvos 37 straipsnio „Duomenų perdavimas taikant tinkamas apsaugos priemones“ 1 dalyje nurodyta, kad, nesant tokio sprendimo, valstybės narės numato, kad asmens duomenys gali būti perduodami trečiajai šaliai arba tarptautinei organizacijai, kai su asmens duomenų apsauga susijusios tinkamos apsaugos priemonės yra numatytos teisiškai privalomame dokumente, arba duomenų valdytojas įvertino visas su asmens duomenų perdavimu susijusias aplinkybes ir daro išvadą, kad nustatytos tinkamos su asmens duomenų apsauga susijusios apsaugos priemonės.

- 26 Tos direktyvos 40 straipsnyje „Tarptautinis bendradarbiavimas asmens duomenų apsaugos srityje“ nustatyta, kad Komisija ir valstybės narės trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų atžvilgiu imasi atitinkamų priemonių, be kita ko, siekdamos sukurti tarptautinio bendradarbiavimo mechanizmus, kurie padėtų veiksmingai taikyti asmens duomenų apsaugą reglamentuojančius teisės aktus ir teiktų viena kitai paramą tarptautiniu lygiu taikant šiuos teisės aktus.

Vokietijos teisė

- 27 *Strafprozessordnung* (Baudžiamojo proceso kodeksas, toliau – *StPO*) 153a straipsnio 1 dalyje dėl nusikalstamų veikų, už kurias gali būti skiriama bauda arba mažesnė nei vienu metų laisvės atėmimo bausmė, numatyta, kad Vokietijos prokuratūra, paprastai gavusi teismo, turinčio jurisdikciją iškelti pagrindinę bylą, ir persekiojamo asmens sutikimą, gali lygtinai nutraukti baudžiamąjį persekiojimą,

kartu nustatydamą šiam asmeniui reikalavimus ir pareigas, pavyzdžiui, sumokėti pinigų sumą labdaros organizacijai arba į valstybės išdą, jeigu dėl to išnyktų viešasis interesas kelti bylą ir jeigu tai nėra draudžiama dėl nusikaltimo sunkumo. Tame pačiame straipsnyje numatyta, kad jei asmuo, kurio baudžiamasis persekiojimas vykdomas, laikosi minėtų reikalavimų ir pareigų, už veiką, kuria jis kaltinamas, nebegali būti persekiojama kaip už nusikalstamą veiką, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

- 28 Pagal 2017 m. birželio 1 d. *Gesetz über das Bundeskriminalamt und die Zusammenarbeit des Bundes und der Länder in kriminalpolizeilichen Angelegenheiten* (Įstatymas dėl Federalinės kriminalinės policijos tarnybos ir federalinės valstybės ir federalinių žemių bendradarbiavimo kriminalinės policijos srityje) (*BGBL.*, 2017 I, p. 1354) 3 straipsnio 1 dalį BKA yra Vokietijos Federacinės Respublikos bendradarbiavimo su Interpolu nacionalinis centrinis biuras.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 29 2012 m. Interpolas Jungtinių Amerikos Valstijų kompetentingų institucijų prašymu paskelbė raudonąją pranešimą dėl Vokietijos piliečio WS (toliau – raudonasis pranešimas dėl WS) buvimo vietos nustatymo, sulaikymo, suėmimo ar judėjimo apribojimo, siekiant galiausiai įvykdyti jo ekstradiciją į Jungtines Amerikos Valstijas. Šis raudonasis pranešimas buvo paskelbtas remiantis kompetentingų Jungtinių Amerikos Valstijų valdžios institucijų byloje, kurioje WS kaltinamas korupcija, priimta nutartimi dėl jo suėmimo.
- 30 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo, *Verwaltungsgericht Wiesbaden* (Vysbadeno administracinis teismas, Vokietija), teigimu, *Staatsanwaltschaft München I* (I Miuncheno prokuratūra, Vokietija) pradėjo su WS susijusį tyrimą dėl tų pačių veikų, kurios nurodytos minėtame raudonajame pranešime, dar prieš jį paskelbiant. Šis tyrimas buvo nutrauktas 2010 m. sausio 27 d. sprendimu po to, kai WS sumokėjo pinigų sumą pagal *StPO* 153a straipsnio 1 dalį. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad dėl to baudžiamasis tyrimas dėl pagrindinėje byloje nagrinėjamų veikų Vokietijoje buvo nutrauktas.
- 31 2013 m. po susirašinėjimo su WS BKA pasiekė, kad Interpolas papildytų raudonąją pranešimą dėl WS priedu, kuriame pateikta BKA išvada, jog *ne bis in idem* principas, pagal kurį asmuo negali būti persekiojamas du kartus už tą pačią nusikalstamą veiką, taikytinas šiame pranešime nurodytoms faktinėms aplinkybėms.
- 32 2017 m. WS kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi teisimą su skundu dėl Vokietijos Federacinės Respublikos, atstovaujamos BKA. WS prašė įpareigoti šią valstybę narę imtis būtinų priemonių, kad minėtas raudonasis pranešimas būtų pašalintas. WS teigimu, dėl šio raudonojo pranešimo jam užkertamas kelias vykti į valstybę narę arba valstybę, kuri yra 1985 m. birželio 14 d. Šengene pasirašyto Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių sudaryto susitarimo dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo (OL L 239, 2000, p. 13; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 2 t., p. 239) šalis (toliau – susitariančioji valstybė), išskyrus Vokietijos Federacinę Respubliką, nes paskelbus šį pranešimą valstybės narės ir susitariančiosios valstybės įtraukė jo pavardę į nacionalinius ieškomų asmenų sąrašus ir jis gali būti suimtas. WS teigimu, pirma, tokia situacija prieštarauja KŠSĮ 54 straipsniui ir SESV 21 straipsniui ir, antra, bet koks valstybių narių valdžios institucijų atliekamas jo asmens duomenų, nurodytų minėtame raudonajame pranešime, tvarkymas yra Direktyvos 2016/680 nuostatų pažeidimas.
- 33 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad asmens duomenų, esančių Interpolo paskelbtame raudonajame pranešime, tvarkymą reglamentuoja Direktyvos 2016/680 4 straipsnio 1 dalis ir 8 straipsnio 1 dalis. Iš 8 straipsnio 1 dalies matyti, kad toks duomenų tvarkymas yra teisėtas tik tuo atveju, jeigu jis būtinas kompetentingai institucijai atlikti

užduotį 1 straipsnio 1 dalyje išdėstytais tikslais ir grindžiamas Sąjungos arba valstybės narės teise. Taigi nagrinėjamu atveju raudonajame pranešime nurodytų WS asmens duomenų tvarkymas būtų teisėtas, tik jei atitiktų KŠSI 54 straipsnį, siejamą su Chartijos 50 straipsniu ir SESV 21 straipsniu.

- 34 Iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad Chartijos 50 straipsnyje ir KŠSI 54 straipsnyje įtvirtintu *ne bis in idem* principu siekiama ESS 3 straipsnio 2 dalyje numatytoje laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje išvengti to, kad asmuo, kurio teismo procesas vienoje valstybėje narėje ar susitariančiojoje valstybėje yra galutinai baigtas, naudodamasis teise į laisvą judėjimą nebūtų persekiojamas už tas pačias veikas, dėl kurių buvo galutinai nuteistas kitoje valstybėje narėje ar susitariančiojoje valstybėje.
- 35 Be to, iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad SESV 21 straipsnis ekstradicijos srityje taikomas valstybės narės ir trečiosios valstybės santykiams. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad taip turėtų būti ir tuo atveju, kai tarptautinė organizacija, kaip antai Interpolas, veikia kaip tarpininkė ir trečiosios valstybės prašymu paskelbia raudonąjį pranešimą dėl asmens suėmimo ar judėjimo apribojimo siekiant jo ekstradicijos į šią trečiąją valstybę. Tik toks SESV 21 straipsnio taikymo srities aiškinimas leistų panaikinti Sąjungos piliečių judėjimo laisvės kliūtis, atsirandančias dėl ekstradicijos į trečiąją valstybę rizikos, kuri kilo po to, kai jie gyveno kitoje nei jų kilmės valstybėje narėje, nes ekstradicija, grindžiama kaltinimu, kuriuo, atsižvelgiant į dvigubos sankcijos už tą pačią veiką draudimą, būtų pažeidžiama Sąjungos teisė, būtų neteisėta.
- 36 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad Interpolo paskelbtame raudonajame pranešime pateiktų asmens duomenų įvedimas į nacionalinius ieškomų asmenų sąrašus reiškia asmens duomenų tvarkymą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2016/680 2 straipsnio 1 dalį, siejamą su šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalimi. Kadangi tokiam pranešime pateiktų asmens duomenų tvarkymas teisėtas tik jeigu atitinka KŠSI 54 straipsnį, siejamą su Chartijos 50 straipsniu ir SESV 21 straipsniu, pranešimai apie paiešką, įvesti į valstybių narių ieškomų asmenų sąrašus po to, kai buvo paskelbtas šis pranešimas, turėtų būti panaikinti pagal Direktyvos 2016/680 7 straipsnio 3 dalį ir 16 straipsnį, jeigu toks tvarkymas neatitinka KŠSI 54 straipsnio, siejamo su SESV 50 straipsniu ir SESV 21 straipsnio 1 dalimi.
- 37 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad panašu, jog Komisija ir valstybės narės nepasinaudojo Direktyvos 2016/680 40 straipsnyje suteikta galimybe priimti tarptautinio bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis taisyklės asmens duomenų apsaugos srityje, kiek tai susiję su Interpolu. Be to, šios direktyvos 36 ir 37 straipsniai susiję tik su asmens duomenų perdavimu Interpolui, o ne su Interpolo tokių duomenų perdavimu valstybės narėms. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog minėtoje direktyvoje yra teisės spraga, kuri turi būti užpildyta. Tai, kad Interpolas savo raudonuosiuose pranešimuose pateikia valstybės narėms asmens duomenis, nepaisant to, kad *ne bis in idem* principas taikomas pranešime nurodytoms faktinėms aplinkybėms, ir neužtikrina, kad tokie duomenys būtų nedelsiant ištrinti, kai jie tvarkomi neteisėtai, kelia rimtų abejonių dėl šios organizacijos patikimumo asmens duomenų apsaugos klausimu.
- 38 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, jog pagrindinės bylos baigtis priklauso nuo KŠSI 54 straipsnio, Chartijos 50 straipsnio, SESV 21 straipsnio 1 dalies ir Direktyvos 2016/680 nuostatų išaiškinimo. Iš tiesų, jeigu šiuo atveju būtų taikomas *ne bis in idem* principas ir dėl to neleista toliau nacionaliniuose ieškomų asmenų sąrašuose skelbti WS paieškos užklausos, kurią parengė trečioji valstybė ir kuri perduodama naudojant Interpolo raudonąjį pranešimą, valstybės narėms nebūtų leidžiama tvarkyti šiame pranešime pateiktų asmens duomenų. Todėl pranešimai apie WS paiešką, įvesti į valstybių narių ieškomų asmenų sąrašus po to, kai buvo paskelbtas minėtas raudonasis pranešimas, turi būti ištrinti, taip užtikrinant WS naudojimąsi judėjimo laisve Sąjungoje ir Šengeno erdvėje.

39 Šiomis aplinkybėmis *Verwaltungsgericht Wiesbaden* (Vysbadeno administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar Šengeno konvencijos 54 straipsnį, siejamą su Chartijos 50 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad draudžiama netgi pradėti baudžiamąjį procesą dėl tos pačios nusikalstamos veikos visose [Šengeno susitarimo] Susitariančiose Šalyse, kai Vokietijos prokuratūra pradėtą baudžiamąjį procesą nutraukė po to, kai kaltinamasis įvykdė tam tikrus įpareigojimus, be kita ko, sumokėdamas ir tam tikrą prokuratūros nurodytą pinigų sumą?
2. Ar iš SESV 21 straipsnio 1 dalies išplaukia draudimas valstybėms narėms įgyvendinti trečiųjų valstybių nutarimus dėl suėmimo, pateiktus per tarptautinę organizaciją, kaip antai Interpolą, jei asmuo, kurį prašoma suimti, yra Sąjungos pilietis, o valstybė narė, kurios pilietis jis yra, tarptautinei organizacijai, taigi, ir kitoms valstybėms narėms, yra išreiškusi abejonių dėl to, ar suėmimo prašymas suderinamas su *ne bis in idem* principu?
3. Ar pagal SESV 21 straipsnio 1 dalį yra draudžiama netgi pradėti baudžiamąją persekiojimą ir taikyti suėmimą valstybėse narėse, kurių pilietybės atitinkamas asmuo neturi, jei tai prieštarauja *ne bis in idem* principui?
4. Ar Direktyvos 2016/680 4 straipsnio 1 dalies a punktą ir 8 straipsnio 1 dalį, siejamus su Šengeno konvencijos 54 straipsniu ir Chartijos 50 straipsniu, reikia aiškinti taip, kad valstybės narės privalo priimti teisės normas, užtikrinančias, kad baudžiamojo persekiojimo nutraukimo atveju visose [Susitariančiose šalyse] būtų draudžiama toliau vykdyti Interpolo raudonusius pranešimus, dėl kurių baudžiamasis procesas būtų tęsiamas?
5. Ar Interpolo duomenų apsaugos lygis yra tinkamas, jei nėra Direktyvos (ES) 2016/680 36 straipsnyje numatyto sprendimo dėl tinkamumo ir (arba) Direktyvos (ES) 2016/680 37 straipsnyje numatytų tinkamų apsaugos priemonių?
6. Ar trečiųjų valstybių į Interpolo pranešimą apie paiešką (*red notice*) įrašytus duomenis valstybės narės turi teisę toliau tvarkyti tik tuo atveju, jei trečiosios valstybės pranešime apie paiešką platinamas prašymas suimti ir išduoti asmenį nepažeidžia Europos teisės, visų pirma *ne bis in idem* principo?“

Procesas Teisingumo Teisme

- 40 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašė šį prašymą nagrinėti pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatytą prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.
- 41 2019 m. liepos 12 d. konstatavęs, kad WS netaikomas suėmimas, Teisingumo Teismas, atsižvelgęs į teisėjo pranešėjo siūlymą ir susipažinęs su generalinio advokato nuomone, nusprendė netenkinti šio prašymo.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumų

- 42 Kelios suinteresuotosios šalys, pateikusios rašytines pastabas arba dalyvavusios Teisingumo Teismo posėdyje, ginčijo prašymo priimti prejudicinį sprendimą arba tam tikrą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimų priimtinumą.

- 43 Pirma, Belgijos vyriausybė iš esmės teigė, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pakankamai tiksliai nenurodė pagrindinės bylos dalyko ir reikšmingų faktinių aplinkybių ir nepaaiškino priežasčių, dėl kurių jis kelia klausimą dėl nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodytų Sąjungos teisės nuostatų aiškinimo, nesilaikydamas Procedūros reglamento 94 straipsnio a ir c punktų nuostatų.
- 44 Antra, Graikijos vyriausybė tvirtina, kad iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nematyti, jog WS būtų pasinaudojęs laisvo judėjimo teise pagal SESV 21 straipsnį, todėl klausimas, ar ši teisė būtų pažeista, yra hipotetinis. Iš šios nutarties taip pat nematyti, kad dėl WS paskelbtame raudonajame pranešime pateikti WS asmens duomenys buvo įtraukti į valstybių narių ieškomų asmenų sąrašus po to, kai Interpolas, tikėtina, šį pranešimą perdavė Interpolo valstybių narių kompetentingoms institucijoms.
- 45 Trečia, Vokietijos Federacinės Respublikos, Vokietijos vyriausybės ir Čekijos vyriausybės teigimu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimai yra hipotetiniai, nes visiškai nesusiję su WS ir Vokietijos Federacinės Respublikos ginču pagrindinėje byloje. Iš tiesų šie klausimai susiję tik su pareigomis, kurių turi laikytis kitos nei Vokietijos Federacinė Respublika valstybės narės.
- 46 Ketvirta, Belgijos, Čekijos, Vokietijos ir Nyderlandų vyriausybės pažymi, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kaip Vokietijos teismas, neturi jurisdikcijos spręsti, kokių veiksmų dėl WS turi imtis kitos nei Vokietijos Federacinė Respublika valstybės narės.
- 47 Penkta, Belgijos ir Čekijos vyriausybės su Komisija teigia, kad penktasis klausimas dėl Interpolo užtikrinamo asmens duomenų apsaugos lygio yra nepriimtinas, nes susijęs su hipotetine situacija.
- 48 Šešta, galiausiai Vokietijos Federacinė Respublika, Belgijos, Vokietijos, Ispanijos ir Jungtinės Karalystės vyriausybės mano, kad, 2019 m. rugsėjo 5 d. Interpolui panaikinus WS raudonąjį pranešimą, prejudiciniai klausimai bet kuriuo atveju neteko dalyko, todėl yra nepriimtini.
- 49 Svarbu priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 267 straipsnis nacionaliniams teismams suteikia labai plačią teisę kreiptis į Teisingumo Teismą, kai jie mano, kad jų nagrinėjamosiose bylose kyla klausimų, kuriems reikia išsiaiškinti Sąjungos teisės nuostatas, svarbias sprendžiant jų nagrinėjamą ginčą, ir jie gali laisvai pasinaudoti šia teise bet kuriuo proceso momentu, kurį laiko tinkamu (2019 m. birželio 26 d. Sprendimo *Addiko Bank*, C-407/18, EU:C:2019:537, 35 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 50 Be to, Teisingumo Teismas ne kartą priminė, kad klausimams dėl Sąjungos teisės taikoma svarbos prezumpcija. Taigi Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl tokių klausimų tik kai akivaizdu, jog prašomas Sąjungos teisės nuostatos išaiškinimas nesusijęs su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku, kai problema hipotetinė arba Teisingumo Teismas neturi faktinės arba teisinės informacijos, būtinos naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (2018 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Wightman ir kt.*, C-621/18, EU:C:2018:999, 27 punktą ir 2019 m. birželio 26 d. Sprendimo *Addiko Bank*, C-407/18, EU:C:2019:537, 36 punktą).
- 51 Dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtino reikia priminti, pirma, kad iš Procedūros reglamento 94 straipsnio a ir c punktų matyti, jog prašyme priimti prejudicinį sprendimą, be Teisingumo Teismui pateiktų klausimų teksto, be kita ko, turi būti trumpai nurodytas ginčo dalykas ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikiančio teismo nustatytos reikšmingos faktinės aplinkybės ar bent jau išdėstyti faktai, kuriais grindžiami klausimai, ir priežastys, paskatinusios šį teismą kelti klausimą dėl tam tikrų Sąjungos teisės nuostatų išaiškinimo ar galiojimo, taip pat jo nustatytas ryšys tarp šių nuostatų bei pagrindinėje byloje taikomų nacionalinės teisės aktų.

- 52 Nagrinėjamu atveju prašymas priimti prejudicinį sprendimą atitinka šioje nuostatoje nustatytus reikalavimus. Šiame prašyme, nors ir glaustai, pateikiami būtini paaiškinimai, susiję su reikšmingomis faktinėmis aplinkybėmis ir pagrindinės bylos dalyku, t. y. pirma, kliūtimis WS laisvai judėti valstybės narėse ir Susitariančiosiose Valstybėse, išskyrus Vokietijos Federacinę Respubliką, kurių, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nuomone, kyla dėl paskelbto raudonojo pranešimo dėl WS ir dėl šiame pranešime pateiktų jo asmens duomenų įtraukimo į nacionalinius ieškomų asmenų sąrašus, ir, antra, WS pastangomis pašalinti šias kliūtis pateikiant skundą dėl minėtos valstybės narės. Be to, kaip minėta šio sprendimo 37 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė priežastis, dėl kurių pateikė Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, ir ryšį, kuris, kaip jis mano, egzistuoja tarp šiame prašyme nurodytų Sąjungos teisės nuostatų ir ginčo pagrindinėje byloje.
- 53 Be to, reikia pažymėti, kad visos Teisingumo Teisme procese dalyvavusios suinteresuotosios šalys galėjo veiksmingai pateikti savo pastabas dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo klausimų, atsižvelgdamos į tame prašyme nurodytas reikšmingas faktines aplinkybes ir pagrindinės bylos dalyką.
- 54 Antra, tai, kad iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog, paskelbus raudonąjį pranešimą dėl WS, jis neįgyvendino savo teisės į laisvą judėjimą pagal SESV 21 straipsnio 1 dalį, nereiškia, kad šiame prašyme nurodyta problema hipotetinė. Iš tiesų iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo pateiktos informacijos matyti, kad WS šiame teisme nagrinėjamą skundą pateikė būtent siekdamas, kad atsirastų sąlygos, būtinos teisei į laisvą judėjimą įgyvendinti, ir neliktų rizikos, kad dėl šio pranešimo bus suimtas valstybėje narėje, į kurią nori atvykti.
- 55 Be to, kalbant apie Direktyvą 2016/680, reikia nurodyti: nors tiesa, jog prašyme priimti prejudicinį sprendimą neužsimenama apie įrodymus, kurie patvirtintų, kad, Interpolui paskelbus raudonąjį pranešimą, jame pateikti WS asmens duomenys iš tikrųjų buvo įtraukti į kitų valstybių narių nei Vokietijos Federacinę Respubliką, ieškomų asmenų sąrašus, reikia pažymėti, kad nesuvokiama, jog Interpolo valstybės narės, kurioms priklauso visos valstybės narės ir visos susitariančiosios valstybės, galėtų įvykdyti Interpolo konstitucijos 31 straipsnyje įtvirtintą „nuolatinio ir aktyvaus bendradarbiavimo“ pareigą šioje organizacijoje, tokiam pranešime nurodytų asmenų duomenų neįtraukdamos į savo ieškomų asmenų sąrašus, išskyrus atvejus, jeigu būtų pagrįstų priežasčių neįtraukti.
- 56 Be to, iš Interpolo duomenų tvarkymo taisyklių 80 straipsnio matyti, kad jei Interpolas paskelbia raudonąjį pranešimą, šios organizacijos valstybių narių centrinės įstaigos perduoda visus tokiam pranešime esančius duomenis, įskaitant asmens, dėl kurio paskelbtas šis pranešimas, duomenis visoms savo valstybės narės kompetentingoms institucijoms. Jokia Teisingumo Teismui pateikta informacija neleidžia abejoti, kad toks perdavimas įvyko valstybės narėse, kiek tai susiję su raudonajame pranešime pateiktais WS asmens duomenimis.
- 57 Trečia, tai, kad prejudiciniai klausimai susiję tik su kitų nei Vokietijos Federacinę Respubliką valstybių narių ir susitariančiųjų valstybių pareigomis, nereiškia, kad šie klausimai neturi jokio ryšio su pagrindine byla. Iš tiesų, nors šis ginčas susijęs su taria Vokietijos Federacinės Respublikos, taigi, ir su Vokietijos valdžios institucijų, pareiga apsaugoti WS nuo neigiamų padarinių, kurių gali kilti jo teisei laisvai judėti dėl Interpolo raudonojo pranešimo, šios pareigos buvimas ir apimtis gali priklausyti nuo galimų valstybių narių ir susitariančiųjų valstybių pareigų dėl asmens, dėl kurio Interpolas paskelbė raudonąjį pranešimą, situacijos, kai gali būti taikomas *ne bis in idem* principas, įskaitant dėl tokiam pranešime nurodytų asmens duomenų tvarkymo, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2016/680.
- 58 Ketvirta, kadangi, kaip matyti iš pirmesnio punkto, skundas pagrindinėje byloje paduotas tik dėl Vokietijos Federacinės Respublikos, taigi, ir kompetentingų Vokietijos valdžios institucijų, prašymo priimti prejudicinį sprendimą priimtumas negali būti ginčijamas remiantis tuo, kad prašymą priimti

prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl kitų valstybių narių valdžios institucijoms tenkančių pareigų. Iš tiesų šis teismas pagrindinėje byloje turės priimti sprendimą tik dėl Vokietijos Federacinės Respublikos ir Vokietijos valdžios institucijų pareigų.

- 59 Galiausiai, penkta, nors tiesa, kad po to, kai 2019 m. rugsėjo 5 d. Interpolas panaikino raudonąjį pranešimą dėl WS, išnyko kliūtis jam naudotis judėjimo laisve, vis dėlto reikia pažymėti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas 2019 m. lapkričio 11 d. atsakyme Teisingumo Teismui dėl galimų šio panaikinimo pasekmių prašymui priimti prejudicinį sprendimą pranešė, kad WS išreiškė ketinimą patikslinti savo skundą ir jį laikyti skundu dėl pripažinimo (*Feststellungsklage*), kuriuo šiuo metu reikalaujama pripažinti Vokietijos Federacinės Respublikos pareigą imtis visų būtinų priemonių, kad, pirma, Interpolas nepaskelbtų naujo raudonojo pranešimo dėl tų pačių aplinkybių, kurios buvo nurodytos raudonajame pranešime dėl WS, ir, antra, tuo atveju, jei Interpolas paskelbtų naują pranešimą, – jį ištrintų. Šis teismas patikslina, kad skundo pagrindinėje byloje reikalavimus taip pat galima aiškinti taip, kad dabar tai yra skundas dėl neteisėtumo pripažinimo (*Fortsetzungsfeststellungsklage*).
- 60 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas dar patikslino, kad pagrindinė byla neprarado dalyko ir kad kiekvienu iš dviejų pirmesniame punkte nurodytų skundų atveju atsakymas į jo pateiktus klausimus ir toliau būtinas siekiant išspręsti ginčą.
- 61 Šiuo aspektu reikia priminti, kad pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant pagal SESV 267 straipsnį tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečias kiekvienos bylos aplinkybes, turi įvertinti, ar jo sprendimui būtinas prejudicinis sprendimas (žr. 2017 m. spalio 26 d. Sprendimo *Argenta Spaarbank*, C-39/16, EU:C:2017:813, 37 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 62 Dėl įvairių prejudicinių klausimų priimtumo, kiek tai susiję su pirmuoju–ketvirtuoju ir šeštuoju klausimais, reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo argumentus, nėra akivaizdu, kad šio teismo prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos aplinkybėmis arba dalyku tos bylos stadijos, kurios ji yra 2019 m. rugsėjo 5 d. panaikinus raudonąjį pranešimą dėl WS, arba kad šiame prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikta problema panaikinus pranešimą tapo hipotetinė.
- 63 Darytina išvada, kad pirmasis–ketvirtasis ir šeštasis klausimai turi būti laikomi priimtinais.
- 64 Kitaip yra, kalbant apie penktąjį klausimą. Iš tiesų šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Interpolas užtikrina pakankamą asmens duomenų apsaugos lygį, kad valdžios institucijos, kurioms taikomos Direktyvos 2016/680 nuostatos, galėtų perduoti šiuos duomenis šiai organizacijai. Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nepaaiškino, kodėl Teisingumo Teismo atsakymas į šį klausimą yra būtinas siekiant išspręsti ginčą pagrindinėje byloje.
- 65 Iš Interpolo duomenų tvarkymo taisyklių 87 straipsnio matyti, kad valstybė, kurios teritorijoje yra raudonajame pranešime prašomas perduoti asmuo, nedelsdama apie tai praneša prašymą šį pranešimą paskelbti Interpolui pateikusiai institucijai ir Interpolui, laikydamosi iš nacionalinės teisės ir taikytinų tarptautinių sutarčių kylančių apribojimų. Todėl Interpolui paskelbus raudonąjį pranešimą valstybė narė gali perduoti asmens duomenis Interpolui. Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nagrinėja ne šią situaciją ir, kiek tai susiję su abejonėmis dėl Interpolo patikimumo asmens duomenų apsaugos požiūriu, remiasi vien tuo, kad ši organizacija, paskelbdama raudonąjį pranešimą dėl WS šiuos duomenis perdavė valstybėms narėms ir prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo dieną šis pranešimas nebuvo panaikintas, nepaisant to, kad, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, turėjo būti taikomas *ne bis in idem* principas.

- 66 Šiomis aplinkybėmis pateikiant penktąjį klausimą prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas akivaizdžiai neturi jokio ryšio su pagrindinės bylos faktinėmis aplinkybėmis ar dalyku, todėl turi būti pripažintas nepriimtiniu.

Dėl esmės

Dėl pirmųjų trijų klausimų

- 67 Pirmuoju–trečiuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar pagal KŠSĮ 54 straipsnį ir SESV 21 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Chartijos 50 straipsnį, draudžiama, kad susitariančiosios valstybės arba valstybės narės institucijos suimtų asmenį, dėl kurio Interpolas trečiosios valstybės prašymu paskelbė raudonąjį pranešimą, jeigu, pirma, susitariančiojoje valstybėje arba valstybėje narėje jau buvo vykdytas šio asmens baudžiamasis persekiojimas, kurį prokuratūra nutraukė po to, kai atitinkamas asmuo įvykdė tam tikrus reikalavimus, ir, antra, šios susitariančiosios valstybės arba šios valstybės narės institucijos pranešė Interpolui konstatavusios, kad ši procedūra buvo vykdyta dėl tų pačių veikų kaip ir nurodytos minėtame raudonajame pranešime.
- 68 Pirmiausia reikia pažymėti, kad iš Interpolo duomenų tvarkymo taisyklių 87 straipsnio matyti, jog tuo atveju, kai asmens, dėl kurio paskelbtas raudonasis pranešimas, buvimo vieta nustatyta Interpolo valstybėje narėje, ši valstybė privalo, be kita ko, suimti prašomą perduoti asmenį arba jį stebėti ar apriboti jo judėjimą, jeigu šios priemonės leidžiamos pagal jos nacionalinės teisės aktus ir taikytinas tarptautines sutartis.
- 69 Pagal KŠSĮ 54 straipsnį draudžiama, kad asmuo, kurio teismo procesas vienoje susitariančiojoje valstybėje yra galutinai baigtas, už tas pačias veikas būtų persekiojamas kitoje susitariančiojoje valstybėje, jeigu jam paskirta bausmė, ji jau įvykdyta, faktiškai vykdoma arba nebegali būti vykdoma pagal pastarosios valstybės teisę.
- 70 Be to, kaip matyti iš KŠSĮ 54 straipsnio ir Chartijos 50 straipsnio, *ne bis in idem* principas kyla iš valstybėms narėms ir susitariančiosioms valstybėms bendrų konstitucinių tradicijų. Taigi KŠSĮ 54 straipsnį reikia aiškinti atsižvelgiant į Chartijos 50 straipsnį, kurio esminio turinio laikymąsi jis užtikrina (2018 m. spalio 24 d. Sprendimo XC ir kt., C-234/17, EU:C:2018:853, 14 punktą ir jame nurodyta jurisprudenciją).
- 71 Dėl SESV 21 straipsnio 1 dalies reikia pažymėti, kad joje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje, laikydamasis Sutartyse ir joms įgyvendinti priimtose nuostatose nustatytų apribojimų bei sąlygų.
- 72 Siekiant atsakyti į pirmąjį–trečiąjį klausimus, reikia išnagrinėti, ar, pirma, *ne bis in idem* principas taip pat gali būti taikomas ne baudžiamąsias bylas nagrinėjančio teismo, o kitos institucijos priimtam sprendimui, ir, antra, ar šiame sprendime nurodytas asmuo, kuris po to, kai Interpolas dėl jo paskelbė raudonąjį pranešimą, suimamas, gali būti laikomas „persekiojamu“, kaip tai suprantama pagal KŠSĮ 54 straipsnį, todėl jam taikomas su SESV 21 straipsnio 1 dalimi nesuderinamas judėjimo laisvės apribojimas, abu straipsnius aiškinant atsižvelgiant į Chartijos 50 straipsnį, kai nenustatyta, kad *ne bis in idem* principas taikomas, tačiau valstybės narės arba susitariančiosios valstybės institucijos pranešė kitų valstybių narių arba susitariančiųjų valstybių kompetentingoms institucijoms abejojančios dėl po minėto pranešimo pradėto naujo persekiojimo suderinamumo su šiuo principu.
- 73 Pirma, dėl klausimo, ar *ne bis in idem* principas taip pat gali būti taikomas ir ne baudžiamąsias bylas nagrinėjančio teismo, o kitos institucijos priimtam sprendimui, nurodytina, kad Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad KŠSĮ 54 straipsnyje įtvirtintas *ne bis in idem* principas taikomas baudžiamojo

persekiojimo nutraukimo procedūroms, numatytoms *StPO* 153a straipsnyje, kuriomis susitariančiosios valstybės prokuratūra be teismo patvirtinimo nutraukė toje valstybėje pradėtą baudžiamąjį persekiojimą po to, kai kaltinamasis įvykdė tam tikras pareigas ir visų pirma sumokėjo tam tikrą prokuratūros nustatytą pinigų sumą (2003 m. vasario 11 d. Sprendimo *Gözütok ir Brügge*, C-187/01 ir C-385/01, EU:C:2003:87, 22, 27 ir 48 punktai), su sąlyga, kad šis sprendimas buvo priimtas bylą išnagrinėjus iš esmės (šiuo klausimu žr. 2005 m. kovo 10 d. Sprendimo *Miraglia*, C-469/03, EU:C:2005:156, 34 ir 35 punktus).

- 74 Kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo pateiktos informacijos, Vokietijoje WS buvo iškelta baudžiamoji byla, kuri galutinai užbaigta 2010 m. sausio 27 d. sprendimu po to, kai WS pagal *StPO* 153a straipsnio 1 dalį sumokėjo pinigų sumą. Darytina išvada, kad KŠSĮ 54 straipsnyje ir Chartijos 50 straipsnyje įtvirtintas *ne bis in idem* principas gali būti taikomas šiame sprendime nurodytoms veikoms.
- 75 Antra, dėl klausimo, ar KŠSĮ 54 straipsnis gali kliudyti suimti asmenį, nurodytą Interpolo raudonajame pranešime, reikia priminti, kad pagal šią nuostatą draudžiama vienoje susitariančiojoje valstybėje „persekioti“ asmenį, dėl kurio kitoje susitariančiojoje valstybėje priimtas galutinis sprendimas.
- 76 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad vien KŠSĮ 54 straipsnio formuluotė neleidžia atsakyti į klausimą, ar Interpolo raudonajame pranešime nurodytas asmuo, kuriam taikomas suėmimas, gali būti laikomas „persekiojamu“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.
- 77 Vis dėlto iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos formuluotę, bet ir į kontekstą bei teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus (be kita ko, žr. 2018 m. balandžio 17 d. Sprendimo *Egenberger*, C-414/16, EU:C:2018:257, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 78 Kalbant apie KŠSĮ 54 straipsnio tekstą, reikia pažymėti, kad Chartijos 50 straipsnyje, kuriame *ne bis in idem* principas įtvirtintas kaip Sąjungos pagrindinė teisė, nustatyta, kad niekas negali būti antrą kartą teisiamas ar baudžiamas už nusikalstamą veiką, dėl kurios Sąjungoje jis jau buvo galutinai išteisintas ar pripažintas kaltu pagal įstatymą. Kaip priminė Teisingumo Teismas, iš šios nuostatos matyti, kad *ne bis in idem* principas draudžia kartu vykdyti persekiojimus ir taikyti baudžiamojo pobūdžio sankcijas, kaip tai suprantama pagal minėtą straipsnį, už tą pačią to paties asmens veiką (2018 m. kovo 20 d. Sprendimo *Garlsson Real Estate ir kt.*, C-537/16, EU:C:2018:193, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 79 Kalbant apie KŠSĮ 54 straipsniu siekiamą tikslą, reikia pažymėti, jog iš jurisprudencijos matyti, kad šiame straipsnyje įtvirtinto principo *ne bis in idem* tikslas – išvengti, kad laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje asmuo, kurio teismo procesas yra galutinai baigtas, įgyvendindamas savo teisę į laisvą judėjimą, būtų persekiojamas už tas pačias veikas kelių susitariančiųjų valstybių teritorijoje, siekiant kad būtų užtikrintas teisinis saugumas laikantis galutiniais tapusių viešosios valdžios institucijų sprendimų, kai valstybių narių baudžiamieji įstatymai nėra visiškai ar iš dalies suderinti. Iš tiesų šiuo aspektu KŠSĮ 54 straipsnį reikia aiškinti atsižvelgiant į ESS 3 straipsnio 2 dalį, pagal kurią Sąjunga savo piliečiams siūlo vidaus sienų neturinčią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje laisvas asmenų judėjimas užtikrinamas kartu taikant atitinkamas nusikalstamumo prevencijos ir kovos su nusikalstamumu priemones (2016 m. birželio 29 d. Sprendimo *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, 44 ir 46 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija). Konkrečiau kalbant, iš šios jurisprudencijos matyti, kad asmeniui, dėl kurio priimtas galutinis sprendimas, turi būti suteikta galimybė laisvai judėti, nebijant naujo baudžiamojo persekiojimo už tas pačias veikas kitoje susitariančiojoje valstybėje (2006 m. rugsėjo 28 d. Sprendimo *Gasparini ir kt.*, C-467/04, EU:C:2006:610, 27 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 80 KŠSĮ 54 straipsnyje įtvirtintas principas būtinai reiškia, kad valstybės narės turi pasitikėti viena kitos baudžiamosios teisės sistemomis ir kad kiekviena šių valstybių turi priimti kitoje susitariančiojoje valstybėje galiojančią baudžiamąją teisę tokią, kokia ji yra taikoma, net jeigu jos pačios teisės taikymas lemtų kitokį sprendimą. Šiam tarpusavio pasitikėjimui būtina, kad antrosios susitariančiosios valstybės kompetentingos valdžios institucijos pritartų tokiame pirmosios susitariančiosios valstybės teritorijoje priimtam galutiniam sprendimui, koks joms buvo perduotas (2016 m. birželio 29 d. Sprendimo *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, 50–51 punktai).
- 81 Vis dėlto iš jurisprudencijos taip pat matyti, kad šį tarpusavio pasitikėjimą galima užtikrinti tik jeigu antroji susitariančioji valstybė turi galimybę, remdamasi pirmosios susitariančiosios valstybės perduotais dokumentais, įsitikinti, kad pirmosios susitariančiosios valstybės kompetentingų valdžios institucijų priimtas atitinkamas sprendimas iš tiesų yra galutinis sprendimas, kuriuo byla laikoma išnagrinėta iš esmės (2016 m. birželio 29 d. Sprendimo *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, 52 punktas).
- 82 Iš to išplaukia, kad susitariančiosios valstybės institucija privalo nutraukti asmens baudžiamąjį persekiojimą dėl tam tikrų veikų arba suimdama šį asmenį padėti trečiajai valstybei vykdyti tokio asmens baudžiamąjį persekiojimą, tik jei neginčijama, kad dėl šio asmens kitoje susitariančiojoje valstybėje teismo procesas galutinai baigtas, kaip tai suprantama pagal KŠSĮ 54 straipsnį, todėl taikomas *ne bis in idem* principas.
- 83 Kaip savo išvados 94 punkte iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, tokį aiškinimą patvirtina KŠSĮ 57 straipsnis, pagal kurį susitariančiosios valstybės, kurioje asmuo kaltinamas nusikalstama veika, institucijos gali, jei turi pagrindo manyti, kad šis kaltinimas susijęs su tomis pačiomis veikomis, dėl kurių procesas kitoje susitariančiojoje valstybėje jau yra galutinai baigtas, prašyti šios valstybės kompetentingų institucijų pateikti informaciją, būtiną siekiant nustatyti, ar taikomas *ne bis in idem* principas. Iš tiesų iš šios nuostatos matyti, kad vien galimybės taikyti šį principą nepakanka, kad susitariančioji valstybė negalėtų imtis bet kokių baudžiamojo persekiojimo prieš suinteresuotąjį asmenį priemonių.
- 84 Tuo atveju, kai kyla abejonių dėl *ne bis in idem* principo taikymo, Interpolo trečiosios valstybės prašymu paskelbtame raudonajame pranešime nurodyto asmens suėmimas gali būti būtinas, siekiant atlikti šiuo klausimu reikalingus patikrinimus, kartu išvengiant pavojaus, kad atitinkamas asmuo pasislėps ir dėl to negalės būti persekiojamas šioje trečiojoje valstybėje už veikas, dėl kurių teismo procesas nebuvo galutinai baigtas susitariančiojoje valstybėje. Darytina išvada, kad, esant tokiai situacijai, KŠSĮ 54 straipsnis nedraudžia tokio suėmimo, jeigu jis būtinas, siekiant atlikti šiuos patikrinimus.
- 85 Tas pats taikytina ir kalbant apie SESV 21 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 50 straipsniu.
- 86 Nors suėmimas, žinoma, yra suinteresuotojo asmens teisės laisvai judėti apribojimas, tuo atveju, kai neaišku, ar taikytinas *ne bis in idem* principas, suėmimas turi būti laikomas pateisinamu teisėtu tikslu išvengti šio asmens nebaudžiamumo, t. y. tikslo, kuris, kaip nusprendė Teisingumo Teismas, patenka į laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės be vidaus sienų, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas, kontekstą, numatytą ESS 3 straipsnio 2 dalyje (šiuo klausimu žr. 2016 m. rugsėjo 6 d. Sprendimo *Petruhhin*, C-182/15, EU:C:2016:630, 36–37 punktus ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 60 punktą).
- 87 Iš tiesų suėmimas gali palengvinti asmens baudžiamąjį persekiojimą po galimos jo ekstradicijos į trečiąją valstybę, kurios prašymu Interpolas paskelbė raudonąjį pranešimą, jeigu tai nedraudžiama pagal *ne bis in idem* principą. Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad ekstradicija yra procedūra, kuria siekiama būtent kovoti su asmenis, esančiais kitoje teritorijoje nei ta, kurioje jis tariamai padarė nusikaltimą, nebaudžiamumu, ir taip išvengti nebaudžiamumo už nusikaltimus, kuriuos valstybės teritorijoje padarė iš jos pabėgę asmenys (2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 61 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

- 88 Iš to matyti, kad tiek susitariančiosios valstybės, tiek valstybės narės institucijos gali suimti asmenį, dėl kurio Interpolas paskelbė raudonąjį pranešimą, kol nenustatyta, kad taikomas *ne bis in idem* principas.
- 89 Vis dėlto, jeigu susitariančiosios valstybės arba valstybės narės, į kurią atvyksta šis asmuo, institucijos sužino apie tai, kad kitoje susitariančiojoje valstybėje ar kitoje valstybėje narėje priimtas galutinis teismo sprendimas, remiantis kuriuo konstatuojama, kad dėl minėtame raudonajame pranešime nurodytų veikų taikomas *ne bis in idem* principas, tam tikrais atvejais gavus reikalingą informaciją iš susitariančiosios valstybės arba valstybės narės, kurioje konstatuojama, kad baudžiamasis persekiojimas dėl tų pačių veikų buvo nutrauktas, remiantis tiek susitariančiųjų valstybių tarpusavio pasitikėjimu, įtvirtintu KŠSĮ 54 straipsnyje, kaip priminta šio sprendimo 80 punkte, tiek SESV 21 straipsnio 1 dalyje garantuota laisvo judėjimo teise, atsižvelgiant į Chartijos 50 straipsnį, draudžiama, kad šios institucijos suimtų minėtą asmenį arba, jeigu jis jau suimtas, pratęstų suėmimą.
- 90 Kalbant apie KŠSĮ 54 straipsnį, reikia pažymėti, kad, esant tokiai situacijai suėmimas turi būti laikomas priemone, kuria siekiama ne patikrinti, ar įvykdytos *ne bis in idem* principo taikymo sąlygos, o tik padėti veiksmingai vykdyti atitinkamo asmens baudžiamąjį persekiojimą trečiojoje valstybėje, kurios prašymu buvo paskelbtas nagrinėjamas raudonasis pranešimas, jei bus įvykdyta jo ekstradicija į šią trečiąją valstybę.
- 91 Kita vertus, kalbant apie SESV 21 straipsnio 1 dalį, siejamą su Chartijos 50 straipsniu, pažymėtina, kad asmens, nurodyto raudonajame pranešime, teisės apribojimas dėl jo suėmimo esant situacijai, kokia aprašyta šio sprendimo 89 punkte, negali būti pateisinamas teisėtu tikslu išvengti nebaudžiamumo rizikos, nes dėl šio asmens jau buvo priimtas galutinis sprendimas už minėtame raudonajame pranešime nurodytas veikas.
- 92 Kad esant tokiai situacijai būtų užtikrintas KŠSĮ 54 straipsnio ir SESV 21 straipsnio 1 dalies, siejamų su Chartijos 50 straipsniu, veiksmingumas, valstybės narės ir susitariančiosios valstybės turi užtikrinti atitinkamiems asmenims galimybę pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis, dėl kurių būtų priimtas galutinis teismo sprendimas, remiantis kuriuo konstatuojamas *ne bis in idem* principo taikymas, kaip nurodyta šio sprendimo 89 punkte.
- 93 Šio sprendimo 89–91 punktuose pateikto KŠSĮ 54 straipsnio ir SESV 21 straipsnio 1 dalies, siejamų su Chartijos 50 straipsniu, aiškinimo nepaneigia tam tikrų Teisingumo Teismo procese dalyvavusių vyriausybės pateikti argumentai, kad KŠSĮ 54 straipsnis taikomas tik Šengeno erdvėje, o *ne bis in idem* principas nėra absoliutus pagrindas, pateisiantis atsisakymą taikyti ekstradiciją pagal ES ir JAV susitarimą dėl ekstradicijos.
- 94 Iš tiesų, pirma, nors KŠSĮ 54 straipsnis nėra privalomas valstybei, kuri nėra viena iš susitariančiųjų valstybių ir kuri dėl to nėra Šengeno erdvės dalis, reikia pažymėti, kad vienos iš susitariančiųjų valstybių taikomas asmens, nurodyto raudonajame pranešime, suėmimas, net jei šis pranešimas buvo paskelbtas trečiosios valstybės prašymu pradėjus joje vykdyti šio asmens baudžiamąjį persekiojimą, yra tos susitariančiosios valstybės veiksmas, kurio imamasi vykdant baudžiamąjį persekiojimą susitariančiųjų valstybių teritorijose (žr. šio sprendimo 86 ir 87 punktus) ir kuris turi tas pačias neigiamas pasekmes šio asmens laisvo judėjimo teisei, kaip ir tas pats veiksmas, kurio imamasi vykdant baudžiamąjį persekiojimą vien toje susitariančiojoje valstybėje.
- 95 Iš to išplaukia, kad, kaip savo išvados 60–64 punktuose nurodė generalinis advokatas, tik KŠSĮ 54 straipsnio aiškinimu, pagal kurį toks vienos susitariančiosios valstybės veiksmas patenka į sąvoką „persekiojimas“, kaip tai suprantama pagal šį straipsnį, galima pasiekti šio straipsnio tikslą.
- 96 Taigi vienos iš susitariančiųjų valstybių veiksmas suimant Interpolo raudonajame pranešime nurodytą asmenį yra teisėtas, jeigu atitinka KŠSĮ 54 straipsnį, o šio sprendimo 89 ir 90 punktuose aptarta situacija, kai dėl tokio suėmimo ši nuostata pažeidžiama.

- 97 Antra, kalbant apie ES ir JAV susitarimą dėl ekstradicijos, reikia konstatuoti, kad šiame susitarime (jo tikslas, remiantis 1 straipsniu, yra stiprinti Sąjungos ir Jungtinių Amerikos Valstijų bendradarbiavimą santykiuose tarp valstybių narių ir šios trečiosios valstybės ekstradicijos srityje) aiškiai nenumatyta, kad *ne bis in idem* principo taikymas leistų valstybių narių institucijoms atsisakyti išduoti asmenį, kurio prašo Jungtinės Amerikos Valstijos.
- 98 Vis dėlto reikia priminti, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą nurodyta situacija susijusi su Interpolo trečiosios šalies prašymu paskelbtame raudonajame pranešime nurodyto asmens suėmimu, o ne su šio asmens ekstradicija į šią valstybę. Siekiant patikrinti, ar šio sprendimo 89–90 punktuose nurodytas KŠSI 54 straipsnio aiškinimas gali prieštarauti tarptautinei teisei, pirmiausia reikia išnagrinėti nuostatas dėl Interpolo raudonųjų pranešimų skelbimo ir tokių pranešimų teisinių pasekmių, įtvirtintas Interpolo duomenų tvarkymo taisyklių 82–87 straipsniuose.
- 99 Iš šių taisyklių 87 straipsnio matyti, kad, kai raudonajame pranešime nurodyto asmens buvimo vieta nustatoma Interpolo valstybės narės teritorijoje, atitinkama valstybė privalo suimti šį asmenį tik tuo atveju, jei tokia priemonė „leidžiama pagal jos nacionalinės teisės aktus ir taikytinas tarptautines sutartis“. Tuo atveju, kai Interpolo raudonajame pranešime nurodyto asmens suėmimas nesuderinamas su Sąjungos teise, nes šis pranešimas susijęs su veikomis, dėl kurių taikomas *ne bis in idem* principas, Interpolo valstybė narė, neleidama suimti tokio asmens, nepažeidžia įsipareigojimų, tenkančių jai, kaip šios organizacijos narei.
- 100 Be to, iš jurisprudencijos matyti, kad, nesant Sąjungos teisės normų, reglamentuojančių valstybių narių piliečių ekstradiciją į trečiąją šalį, valstybės narės turi kompetenciją priimti tokias normas, tačiau šią kompetenciją jos turi įgyvendinti laikydamosi Sąjungos teisės, be kita ko, SESV 21 straipsnio 1 dalyje garantuojamos teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2018 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Raugevicius*, C-247/17, EU:C:2018:898, 45 punktą ir 2020 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Ruska Federacija*, C-897/19 PPU, EU:C:2020:262, 48 punktą).
- 101 Nagrinėjamu atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad nebuvo nustatyta, jog 2012 m. Interpolo paskelbtas raudonasis pranešimas dėl WS susijęs su tomis pačiomis veikomis, dėl kurių Vokietijoje teismo procesas galutinai buvo baigtas, kaip tai suprantama pagal KŠSI 54 straipsnį.
- 102 Taigi reikia konstatuoti, kad, remiantis tuo, kas išdėstyta šio sprendimo 88 punkte, WS suėmimas susitariančiojoje valstybėje arba valstybėje narėje šiame etape nepažeidžia nei KŠSI 54 straipsnio, nei SESV 21 straipsnio 1 dalies, siejamų su Chartijos 50 straipsniu.
- 103 Kaip savo išvados 98 punkte pažymėjo generalinis advokatas, tokia išvada atitinka 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 243) ir 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014, p. 1) nuostatas.
- 104 Pirma, nors pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 3 straipsnio 2 punktą Europos arešto orderį atsisakoma vykdyti, jei iš vykdančiosios valstybės narės teisminės institucijos turimos informacijos matyti, kad taikomas *ne bis in idem* principas, iš šio pagrindų sprendimo 12 straipsnio matyti, kad jeigu asmuo yra suimtas pagal Europos arešto orderį, ši institucija turi nuspręsti, ar tam asmeniui toliau reikia taikyti suėmimą pagal vykdančiosios valstybės narės teisę. Darytina išvada, kad suinteresuotajam asmeniui negalima taikyti suėmimo arba jo pratęsti, tik jeigu ši institucija nustato, kad taikomas *ne bis in idem* principas.

- 105 Antra, nors pagal Direktyvos 2014/41 11 straipsnio 1 dalies d punktą gali būti atsisakyta vykdyti valstybės narės išduotą Europos tyrimo orderį vykdančiojoje valstybėje narėje, kai toks vykdymas prieštarauja *ne bis in idem* principui, iš šios direktyvos 17 konstatuojamosios dalies matyti, kad, atsižvelgiant į procedūrų, kuriomis grindžiamas Europos tyrimo orderis, preliminarų pobūdį, neturėtų būti atsisakoma jį vykdyti, jeigu juo siekiama nustatyti, ar *ne bis in idem* principas galėtų būti pažeistas.
- 106 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pirmąjį–trečiąjį klausimus reikia atsakyti, kad KŠSĮ 54 straipsnis ir SESV 21 straipsnio 1 dalis, siejami su Chartijos 50 straipsniu, turi būti aiškinami taip, kad pagal juos susitariančiosios valstybės arba valstybės narės institucijoms nedraudžiama suimti asmens, nurodyto Interpolo trečiosios valstybės prašymu paskelbtame raudonajame pranešime, išskyrus kai remiantis susitariančiosios valstybės arba valstybės narės galutiniu teismo sprendimu nustatyta, kad susitariančiojoje valstybėje arba valstybėje narėje dėl šio asmens tų pačių veikų, kuriomis pagrįstas šis raudonasis pranešimas, buvo galutinai baigtas baudžiamasis procesas.

Dėl ketvirtąjo ir šeštojo klausimų

- 107 Ketvirtuoju ir šeštoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2016/680 nuostatos, siejamos su KŠSĮ 54 straipsniu ir Chartijos 50 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas valstybių narių institucijoms draudžiama tvarkyti Interpolo paskelbtame raudonajame pranešime nurodytus asmens duomenis, kai baudžiamasis procesas dėl pranešime nurodyto asmens tų pačių veikų, kuriomis pagrįstas šis pranešimas, galutinai baigtas, todėl taikomas *ne bis in idem* principas.
- 108 Konkrečiai kalbant, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar tokiu atveju valstybių narių valdžios institucijos gali į savo ieškomų asmenų sąrašus įtraukti tokiam raudonajame pranešime nurodytus asmens duomenis arba saugoti tokį įrašą, jeigu duomenys jau buvo įtraukti.
- 109 Pagal Direktyvos 2016/680 3 straipsnio 2 punktą „tvarkymas“ šioje direktyvoje yra „bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, <...> ištrynimasis arba sunaikinimas“.
- 110 Šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad ji taikoma kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis 1 straipsnio 1 dalyje nustatytais tikslais, t. y. nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos tikslais.
- 111 Taigi Interpolo paskelbtame raudonajame pranešime nurodytų asmens duomenų įrašymas į valstybės narės ieškomų asmenų sąrašus, kurį šios valstybės valdžios institucijos atlieka remdamosi nacionaline teise, yra šių duomenų tvarkymas ir jam taikoma Direktyva 2016/680. Tas pats pasakytina apie su asmens duomenimis atliekamą bet kokią kitą operaciją ar operacijų seką pagal šios direktyvos 3 straipsnio 2 punktą.
- 112 Be to, pagal Direktyvos 2016/680 4 straipsnio 1 dalies a ir b punktus valstybės narės turi numatyti, kad asmens duomenys, pirma, būtų tvarkomi teisėtai ir sąžiningai ir, antra, būtų renkami konkrečiai nustatytais, aiškiai apibrėžtais ir teisėtais tikslais ir nebūtų tvarkomi tokiu būdu, kuris nesuderinamas su tais tikslais. Šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „duomenų tvarkymas yra teisėtas tik tuo atveju, jeigu jis būtinas, ir tiek, kiek jis būtinas kompetentingai institucijai atlikti užduotį 1 straipsnio 1 dalyje išdėstytais tikslais, ir kad jis turi būti grindžiamas Sąjungos arba valstybės narės teise“.

- 113 Kaip matyti iš Direktyvos 2016/680 25 konstatuojamosios dalies, kad Interpolas galėtų atlikti savo misiją, jis gauna, saugo ir platina asmens duomenis, taip padėdamas šios organizacijos valstybių narių kompetentingoms institucijoms užkirsti kelią tarptautiniam nusikalstamumui ir su juo kovoti, todėl tikslinga stiprinti Sąjungos ir Interpolo bendradarbiavimą „skatinant veiksmingai keistis asmens duomenimis, kartu užtikrinant, kad automatizuoto asmens duomenų tvarkymo atveju būtų paisoma pagrindinių teisių ir laisvių“.
- 114 Darytina išvada, kad tvarkydamos Interpolo raudonajame pranešime nurodytus asmens duomenis valstybių narių kompetentingos institucijos siekia teisėto tikslo, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2016/680 4 straipsnio 1 dalies b punktą.
- 115 Žinoma, Direktyvos 2016/680 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta, jog tam, kad tvarkymas atitiktų šią direktyvą, asmens duomenys turi būti tvarkomi teisėtai. Taip pat tiesa, kad, kaip pažymėjo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, iš Direktyvos 2016/680 7 straipsnio 3 dalies ir 16 straipsnio 2 dalies matyti, kad iš principo galima prašyti ištrinti asmens duomenis, jeigu šie duomenys buvo perduoti neteisėtai.
- 116 Vis dėlto, kaip savo išvados 112 punkte iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, remiantis tuo, kad Interpolo paskelbtame raudonajame pranešime nurodytos veikos, kurioms gali būti taikomas *ne bis in idem* principas, negalima daryti išvados, kad šiame pranešime nurodyti asmens duomenys buvo perduoti neteisėtai ir kad šių duomenų tvarkymas turi būti laikomas neteisėtu.
- 117 Iš tiesų, viena vertus, Interpolo atliekamas minėtų duomenų perdavimas nėra asmens duomenų tvarkymas, kuriam taikoma Direktyva 2016/680, nes ši organizacija nėra „kompetentinga institucija“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 7 punktą. Kita vertus, nei minėtoje direktyvoje, nei jokiaje kitoje Sąjungos teisės normoje nenumatyta, kad Interpolo raudonajame pranešime nurodyti asmens duomenys negali būti tvarkomi, nes gali būti taikomas *ne bis in idem* principas.
- 118 Toks duomenų tvarkymas, grindžiamas atitinkamomis valstybių narių teisės nuostatomis, iš principo taip pat būtinas šių valstybių kompetentingų institucijų vykdomoms funkcijoms, siekiant Direktyvos 2016/680 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų tikslų, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį. Iš tiesų šios kompetentingos institucijos (prie jų pagal šios direktyvos 3 straipsnio 7 punktą priskiriama bet kokia valdžios institucija, kompetentinga nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos, srityse) negalėtų vykdyti savo funkcijų, jeigu iš principo joms nebūtų galima į nacionalines ieškomų asmenų sąrašus įtraukti Interpolo raudonajame pranešime nurodytų asmens duomenų ar kitaip jų panaudoti, jei to prireiktų.
- 119 Be to, remiantis tuo, kas išdėstyta šio sprendimo 84 punkte, valstybių narių institucijų atliekamas Interpolo raudonajame pranešime nurodytų asmens duomenų tvarkymas gali būti būtinas, siekiant patikrinti, ar šis pranešimas susijęs su veikomis, kurioms taikomas *ne bis in idem* principas.
- 120 Vis dėlto reikia priminti, kad kai remiantis vienoje susitariančiojoje valstybėje ar valstybėje narėje priimtu galutiniu teismo sprendimu nustatoma, kad Interpolo paskelbtas raudonasis pranešimas iš tikrųjų susijęs su tomis pačiomis veikomis, dėl kurių šiame pranešime nurodyto asmens baudžiamasis procesas jau buvo galutinai baigtas, todėl taikomas *ne bis in idem* principas, šis asmuo negali būti persekiojamas dėl tų pačių veikų ir jam šių veikų pagrindu nebegali būti taikomas suėmimas valstybėse narėse, kaip matyti iš atsakymo į pirmąjį–trečiąjį klausimus, atsižvelgiant į KŠSĮ 54 straipsnį, siejamą su Chartijos 50 straipsniu. Taigi reikia konstatuoti, kad tokiais aplinkybėmis Interpolo raudonajame pranešime nurodytų asmens duomenų nereikia įrašyti į valstybių narių ieškomų asmenų sąrašus, todėl atitinkamas asmuo turi turėti galimybę pagal Direktyvos 2016/680 16 straipsnio 2 dalį reikalauti, kad duomenų valdytojas nedelsdamas ištrintų su juo susijusius asmens duomenis. Jeigu šis įrašas neištrinamas, prie jo turi būti įrašyta, kad atitinkamas asmuo dėl *ne bis in idem* principo nebegali būti persekiojamas valstybėje narėje ar susitariančiojoje valstybėje už tas pačias veikas.

- 121 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į ketvirtąjį ir šeštąjį klausimus reikia atsakyti: Direktyvos 2016/680 nuostatos, siejamos su KŠSI 54 straipsniu ir Chartijos 50 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiama tvarkyti Interpolo paskelbtame raudonajame pranešime nurodytų asmens duomenų, kol remiantis susitariančiojoje valstybėje ar valstybėje narėje priimtu galutiniu teismo sprendimu nustatoma, kad *ne bis in idem* principas taikomas veikoms, kuriomis pagrįstas šis pranešimas, jeigu toks tvarkymas atitinka šioje direktyvoje nurodytas sąlygas, be kita ko, jeigu toks duomenų tvarkymas būtinas kompetentingų institucijų vykdomoms funkcijoms, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 122 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. 1990 m. birželio 19 d. Šengene pasirašytos ir 1995 m. kovo 26 d. įsigaliojusios Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, 1985 m. birželio 14 d. sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo 54 straipsnis ir SESV 21 straipsnio 1 dalis, siejami su Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 50 straipsniu, turi būti aiškinami taip, kad pagal juos valstybės, 1985 m. birželio 14 d. Šengene pasirašyto Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių susitarimo dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo šalies, arba valstybės narės institucijoms nedraudžiama suimti asmens, nurodyto Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolo) trečiosios valstybės prašymu paskelbtame raudonajame pranešime, išskyrus kai remiantis valstybės, šio susitarimo šalies, arba valstybės narės galutiniu teismo sprendimu nustatyta, kad valstybėje, minėto susitarimo šalyje, arba valstybėje narėje dėl šio asmens tų pačių veikų, kuriomis pagrįstas šis raudonasis pranešimas, buvo galutinai baigtas baudžiamasis procesas.
2. 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR, nuostatos, siejamos su 1990 m. birželio 19 d. pasirašytos Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 54 straipsniu ir Pagrindinių teisių chartijos 50 straipsniu, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nedraudžiama tvarkyti Tarptautinės kriminalinės policijos organizacijos (Interpolo) paskelbtame raudonajame pranešime nurodytų asmens duomenų, kol remiantis valstybėje, 1985 m. birželio 14 d. Šengene pasirašyto Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių susitarimo dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo šalyje, ar valstybėje narėje priimtu galutiniu teismo sprendimu nustatoma, kad *ne bis in idem* principas taikomas veikoms, kuriomis pagrįstas šis pranešimas, jeigu toks tvarkymas atitinka šioje direktyvoje nurodytas sąlygas, be kita ko, jeigu jis būtinas kompetentingų institucijų vykdomoms funkcijoms, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį.
3. Penktasis prejudicinis klausimas nepriimtinas.

Parašai.